

GENTSE MEMORIEDAGEN: 26-27-28-29 JANUARI

26 januari 1840:

Jozef van Crombrugge wordt bij Koninklijk Besluit, voor een tweede keer, tot burgemeester van Gent benoemd. Van 1826 tot 1836 had hij dit ambt reeds bekleed. In 1836 was hij opgevolgd geworden door Minne-Barth, die echter reeds na een paar maanden zijn ontslag indiende. Enige tijd later, onder druk van de openbare opinie, werd Jozef van Crombrugge dus weer burgemeester. Het zou echter voor niet lang zijn want op 12 maart 1842 overleed hij.

26 januari 1566:

Filips van Campene, advocaat bij de Raad van Vlaanderen, begint zijn waardevol dagboek. Hij zal 20 jaar lang, tot juni 1585, dagelijks de belangrijkste gebeurtenissen te Gent noteren. (Hij maakt als het ware een reportage over de godsdiensttroebelen vanaf de beeldenstorm tot net voor de val van Antwerpen, waardoor de Zuidelijke Nederlanden voorgoed hun godsdienstvrijheid verloren).

26 januari 1340:

Edward III, koning van Engeland, wordt op de Gentse Vrijdagmarkt tot koning van Frankrijk uitgeroepen. (Voor de gelegenheid kreeg de Vrijdag-

markt een zeldzame schoonmaakbeurt: "... en van d'friendagh marck scone te makene up den tyt dat de coninc van Inghelant zwoer...". Dat staat te lezen in de stadsrekeningen van 1339-1340, fol. 154) (DE WINTER J., Jacques Van Artevelde, 1845, 57)

26 januari 1791:

De Gentse schepenen die, voor de Brabantse Omwenteling van 1789, onder Oostenrijks bewind zetelden, hadden niet geaarzeld, om tijdens de Omwenteling, partij te kiezen voor de Patriotten (De troepen van keizer Leopold II maken zich in december 1790 weer meester van Brussel). Eenmaal dat het Oostenrijks bewind was hersteld moesten die schepenen een nieuwe eed van trouw aan Oostenrijk afleggen. Dat gebeurde op 26 januari 1791.

27 januari 1783:

De vermaarde "oogmeester" uit Parijs, Ridder van Tading, opereert kosteloos, in een zaal van het Gentse stadhuis, een paar arme lieden die aan "cataracte" lijden (de operatie gebeurt door doorsnijding van het hoornvlies van het oog, opening van het regenboogvlies en het wegnemen van de kristallens). Tarijke geneesheren en chirurgen woonden de operaties bij. Andere cliënten opereerde hij later in het Hotel Royal op de Kouter.

27 januari 1826:

Te Gent breekt plots een pokkenepidemie uit. Op bevel van de overheid wordt op de deuren van de huizen van aangetaste inwoners een klein bord met opschrift "BESMET HUIS" aangebracht.

28 januari 1600:

De aartshertogen Albrecht en Isabella doen, temidden van een onbeschrijflijke geestdrift, hun Blijde Intrede te Gent. Kort voor zijn dood had de bloedige Filips II hen de Zuidelijke Nederlanden overgemaakt, waardoor bij onze voorouders de hoop op vrede en rust ontstond (Had het vorstenpaar kinderen gekregen, België zou nu een vorstenhuis van eigen bodem hebben gekend). Op het parcours van de stoet zijn triomfbogen opgericht. Negenhonderd meisjes, in het wit gekleed, vormen een haag, terwijl 600 burgers, onder het bevel van Jacobus Borluut, erewacht spelen.

28 januari 1793:

De Gazette van Gent publiceert een uitvoerige beschrijving van de ontvoering van de Franse koning Louis XVI, die op 21 januari te Parijs had plaatsgegrepen. (Wat later wordt de annexatie van de Zuidelijke Nederlanden bij de Franse Republiek door een wat tumultueuze volksstemming goedgekeurd. De Oostenrijkers reageren. Op 18 maart 1793 volgt de nederlaag

van Dumouriez bij Neerwinden en de Franse troepen moeten het land weer ontruimen. Op 23 augustus 1793 start de Franse "Levée en masse" omdat: "... de republiek een grote belegerde stad is. Geheel Frankrijk en wat er aan mensen en materiaal aanwezig is moet worden opgeëist...". Deze gebeurtenis ligt aan de basis van de latere dienstplicht. Op 26 juni 1794 verslaat de Franse generaal Jourdan het geallieerde leger bij Fleurus omdat hij nu over veel meer manschappen beschikt. Een tweede Franse bezetting volgt en er komen bestuurshervormingen in de Zuidnederlandse gewesten. Op 1 oktober 1795 worden de Zuidelijke Nederlanden, Luik en Bouillon inbegrepen, officieel bij Frankrijk ingelijfd, zagezegd op vraag van het Belgische volk. Er ontstaan 9 departementen, de voorlopers van onze 9 provinciën.)

29 januari 1804:

Net zoals de hoogmoedige Hitler in 1940, zo heeft ook de hoogmoedige Napoleon er ooit aan gedacht, met landingsboten, een invasie in Engeland te wagen. In het kader van de bouw van een reusachtige armada in 1803 richtte Bonaparte, aan de Bijlokekaai, één van zijn speciale scheepswerven op. Op 29 januari 1804 werd daar de eerste Gentse landingsboot te water gelaten. Hij kreeg de naam "Ville de Gand" en was 104 voet lang. Op bevel van de bezetter moest het van stapel lopen gebeuren "... onder het geluyd der triumphklokke, het spelen van de beyaerd en een voortreffelijk musicq ten bijwezen van de prefect, van de bisschop, van de geconstitueerde magten, van den koophandel-kamer en van eene ontelbare menigte aenschouwers..." (De invasie werd verijdeld door Nelson, die de Spaans-Franse vloot bij Trafalgar, onherroepelijk vernietigde op 21 oktober 1805). Net zoals de landingsboten van Hitler, zag ook de "Ville de Gand" nooit een stukje Engelse krijtrots.

29 januari 1849:

In de vroege morgenstond doet zich een enorme ontploffing voor die de Gentse huizen doet beven. Een onderluitenant van een artillerieregiment had zelfmoord gepleegd door het buskruitmagazijn van de Citadel in de lucht te doen vliegen. Hij sleepte nog heel wat soldatenlevens met het zijne mee, alleen maar omdat hij zich een paar dagen later, voor een gepleegde diefstal, zou moeten hebben verantwoord voor het gerecht.

29 januari 1795:

De gemeenteraad stelt 3 commissarissen aan die bij schouwburgopvoeringen het reglement moeten doen eerbiedigen, niet in het minst het zingen van republikeinse liederen voor de vertoningen of bij de pauze.

Ronald DE BUCK